

1 Onderwijs

Als Leuvense socialisten geloven we sterk in de kracht van hoogstaand en evenwichtig onderwijs. Onderwijs biedt mensen immers perspectief op een goed leven, waarin ze autonoom keuzes kunnen maken. We willen in Leuven, als onderwijsstad bij uitstek, met een gevarieerd en hoogstaand aanbod aan onderwijsinstellingen en -vormen, onderwijs (initiatieven) faciliteren en ondersteunend coachen.

We geloven in de fundamentele gelijkheid van alle mensen en zien onderwijs als de ideale context om die gelijkheid te beklemtonen en te ontwikkelen bij de (jongere) burgers van onze stad. Daarbij zien we diversiteit, in al zijn verschijningsvormen in onze hedendaagse maatschappij, als een kracht. Bovendien leveren we inspanningen om thema's als internationale solidariteit, vrede en de kunst van het samenleven in de Leuvense scholen een plaats te geven.

Kwalitatief onderwijs, waar elke leerling alle kansen krijgt en zijn of haar talenten kan ontwikkelen, bereiken we alleen door samen te werken met alle betrokkenen: leerkrachten, directies, ouders, zorgpersoneel, leerlingen... Daarom blijven we verder inzetten op Samen Onderwijs Maken (SOM), het netwerk waar alle partners in vertegenwoordigd zijn.

De stad kan dus binnen onderwijs een ondersteunende en sturende rol spelen op een aantal terreinen waar afstemming noodzakelijk is om de kansen van alle Leuvense kinderen en jongeren te vrijwaren en te stimuleren. Elke leerling moet een passende keuze van school en studierichting kunnen maken. Om de programmatie van studierichtingen op elkaar en om de noden van de leerlingen af te stemmen, stimuleren we overleg tussen de schoolbesturen. Vanuit haar regierol bemiddelt de stad ook bij de Vlaamse overheid voor extra middelen zodat we voor elk kind een goede school kunnen garanderen.

1.1 Iedere leerling gelijkwaardig

We willen het maatschappelijk denkpatroon doorbreken waarbij bepaalde studierichtingen meer waard zijn dan andere. Leuven moet ieders talenten aanspreken en mag niet alleen een ASO- of universiteitsstad zijn. De stad is hierbij een hefboom in een positieve benadering van TSO/BSO-richtingen, die zeer waardevol en broodnodig zijn.

1. We willen levensechte projecten opstarten die verschillende afdelingen samen realiseren (bv. een huis wordt gebouwd of gerenoveerd). Het onderscheid ASO/TSO/BSO zou door die samenwerking verkleinen én een andere visie bij de mensen én leerlingen kunnen bewerkstelligen. Over bestaande structuren heen kan je zo mensen bijeenbrengen, verbinden. Deze samenwerking stimuleren we vanuit het netwerk SOM (Samen Onderwijs Maken).
2. We maken realistische stageplekken voor TSO en BSO zichtbaar. Er bestaan al heel wat interessante stageplekken maar de stad Leuven kan hierin nog meer ondersteuning bieden en netwerken stimuleren, bijv. via interessante bedrijven voor duaal leren.
3. Binnen het Lokaal Overleg Platform (LOP) Basisonderwijs en Secundair onderwijs kan hier in samenwerking met en ondersteund door de stad aan gewerkt worden.

1.2 Kiezen en inschrijven

De stad speelt een belangrijke rol in het organiseren van een rechtvaardige en optimale inschrijvingsmethode zodat elk Leuvense kind en jongere zo goed mogelijk aansluit bij zijn/haar keuze voor de onderwijsvorm en -instelling.

4. We willen dat ieder kind in zijn buurt naar de basisschool kan. De inschrijvingsprocedures worden daarom op een algemeen, netonafhankelijk niveau georganiseerd. Voor de 'gebruiker' presenteert het Leuvense onderwijs zich als één samenhangend geheel. In dit verband kan SOM een organisatorische en administratieve taak krijgen, met uitbreiding naar een bovenstedelijk niveau. Zeker in het secundair onderwijs geldt de inschrijvingsproblematiek voor de hele regio omwille van het capaciteitstekort. Een uitbreiding van het onderwijsnetwerk

SOM over de grenzen van Leuven heen is hier zeker een mogelijke oplossing om tot een betere samenwerking te komen.

5. Om de overgang van lager onderwijs naar secundair onderwijs te ondersteunen, organiseren we met de netten een schoolbeurs van alle Leuvense secundaire scholen als eerste kennismaking met het aanbod van elke school. Voor sommige ouders is de drempel nu te groot om naar infoavonden te gaan. Een betere en gerichte keuze kan daaruit voortvloeien, waardoor het risico op watervalstelsel verkleint. De “opendeurdagen” dienen dan om het DNA van de school weer te geven.
6. Bij de overstap van de lagere school naar de middelbare school kan er een leerlingenfiche doorgegeven worden, met info over o.a. talenten, interesses...
7. Ook in de overgang van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs willen we secundaire scholen en hogescholen/universiteiten stimuleren om initiatieven te ontwikkelen om leerlingen een meer gefundeerde keuze te laten maken.
8. Voldoende capaciteit in het secundair onderwijs is belangrijk in het kader van school- en studiekeuze. We monitoren dat blijvend en brengen de plaatsen samen met de schooldirecties en het LOP Secundair onderwijs in kaart, zodat er tijdig ingegrepen kan worden door capaciteitssubsidies aan te vragen bij de Vlaamse overheid. Waar we kunnen, creëren we als stad samen met de scholen zelf capaciteit bij, zoals o.a. in KA De Ring en met de nieuwe secundaire school STROOM.
9. Dagopleidingen, avond- en/of weekendopleidingen, blended-trajecten, afstandslernen,.... . Leuven heeft een enorm rijk aanbod aan opleidingen. Om volwassenen wegwijs te maken in het aanbod en te begeleiden bij verdere studies, ondersteunen we Wegwijs In Educatie Leuven (WIEL). WIEL, dat startte als een proefproject van SOM, onderzoekt op welke manier we in Leuven alle 18-plussers, ongeacht hun (educatieve) achtergrond, verder kunnen helpen met hun wens om verder te leren, vanuit 1 centrale plek over opleidingsaanbieders heen.

1.3 Leerkrachten

We willen uitgaan van een waarderende houding t.o.v. leerkrachten: ze doen al heel veel en dat doen ze heel goed. De planlast werkt nu echter vaak negatief. Veel leerkrachten staan open voor vernieuwing, maar voelen weinig waardering voor hun werk. Daarom is het noodzakelijk om te luisteren naar de professionals in het onderwijslandschap, de leerkrachten. Zo zou Leuven dé onderwijsstad kunnen worden waar leerlingen én leerkrachten maximaal ondersteund worden.

10. We zetten initiatieven op, in samenwerking met SOM, die het welbevinden van leerkrachten en directies verhogen.
11. Vanuit de stad voorzien we een systeem van microkredieten en/of subsidies om leerkrachten op buitenlandse stages te laten gaan, om deel te nemen aan buitenlandse projecten. Starters kunnen zo hun startbekwaamheid vergroten en voor meer ervaren leerkrachten creëren we zo mogelijkheden om evoluties en innovatie in het werkveld op te volgen. Vanuit deze stages of projecten kunnen leerkrachten ook weer van elkaar leren en elkaar versterken.
12. We investeren in de MaakLeerPlek aan de Vaartkom, als een studie-leerruimte voor leerlingen, klassen, leerkrachten, gewone Leuvenaars en ook met “challenges”. Het wordt zo een plek waar uitdagingen uitgewerkt worden voor de stad of de buurt en dit over ASO/TSO/BSO-richtingen heen. SOM brengt leerkrachten vanuit verschillende richtingen samen en nodigt hen uit om die uitdagingen aan te gaan.
13. We richten een onderwijshuis op waar alle starters en andere stakeholders terecht kunnen met vragen, voor professionalisering en voor het uitwisselen van creatieve, vernieuwende onderwijsideeën. Daarbij kunnen ze samen met (Leuvense) onderwijsexperts op zoek gaan naar onderwijs voor de 21ste eeuw, met als krachtlijn de evenwichtige ontwikkeling van elk kind/jongere/volwassene. Ook hier liggen er kansen voor Leuven als innovatieve (onderwijs)stad.

Heel wat jongeren studeren aan een van de Leuvense lerarenopleidingen (KU Leuven, UC Leuven-Limburg, CVO). Voor heel wat net afgestudeerde leerkrachten is het echter moeilijk om zich staande te houden. Er komt ontzettend veel op hen af en uit onderzoek blijkt dat een groot aantal gemotiveerde

jonge leerkrachten na korte tijd het onderwijs verlaat. Ook hierin kan de stad een ondersteunende rol spelen, net vanuit de gedachte dat jonge leerkrachten het onderwijs van de toekomst maken.

14. We zetten in op de samenwerking met de lerarenopleidingen om het lerarenberoep onder de aandacht te brengen van de jonge en diverse Leuvense inwoners en om een aantal krachtlijnen en thematieken van 21ste-eeuws onderwijs te benadrukken: STEM, STEAM, CLIL... en dit alles vanuit het sterke profiel van Leuven als cultuur-, kennis-, technologie- en onderwijsstad.
15. We ondersteunen en begeleiden jonge, startende leerkrachten. Vanuit SOM organiseren we labo's rond bepaalde thema's of behoeften van jonge starters, over de netten heen.
16. We zetten een 'Jonge Leerkrachten Academy' op. Hierbij denken we aan een ontmoetingsplaats waar jonge leerkrachten energie kunnen opdoen, steun kunnen vinden, ervaringen kunnen uitwisselen.
17. We overbruggen de kloof tussen werkveld en minister. Leuven nodigt beleidsmakers uit om innovatieve praktijken in onze scholen te komen bekijken en er beleidsconclusies uit te trekken. Leuven vraagt vertrouwen aan de minister om via proeftuinprojecten innovatie écht uit te proberen

1.4 Samen Onderwijs Maken (SOM)

Het is vanzelfsprekend dat 'Samen Onderwijs Maken (SOM), het Leuvense netwerk van onderwijsmakers, onderwijsondersteuners en de stad, een belangrijke rol blijft spelen. Dat de stad via SOM een onderwijsnetwerk organiseert waarbij de invulling in handen is van de scholen en de leerkrachten zelf en dat over de onderwijsnetten heen, is een grote sterkte. De stad faciliteert en geeft daarbij verantwoordelijkheid aan het onderwijsterrein, wat een duidelijke blijk van vertrouwen is. SOM kan verder doorgroeien voorbij directies en het CODI-niveau. We willen het aanbod doen doorsijpelen tot in de nerven van het onderwijs, tot bij de mensen op de werkvloer, de doeners. Daarbij gaan we uit van de eerder vermelde waarderende houding tegenover de leerkrachten.

18. Een SOM-on-stage zou deze positieve, waarderende insteek kunnen ondersteunen: laat Leuvense leerkrachten schitteren, stralen door hun eigen projecten in de verf te zetten en door hun werk "openbaar", "deelbaar" te maken met anderen. Zo kunnen leerkrachten aan elkaar TED-talks geven: ervaring en inzichten delen, ideeën lanceren, ...
19. We organiseren SOM-labo's tijdens de lesuren. Daarbij kunnen studenten van de lerarenopleidingen de aanwezige leraren vervangen in hun klassen. Studenten zouden zo werkervaring kunnen opdoen, begeleid en ondersteund door aanwezige collega's.
20. We willen met de Stad i.s.m. SOM investeren in vormingstrainingen en -trajecten rond verbindingvaardigheden en conflictbemiddeling voor leerkrachten, zodat zij kinderen van kleins af aan vaardig kunnen maken in "het samen herstellen". Intervisies rond conflictbemiddeling en herstelbeleid zouden ondersteund kunnen worden door de stad Leuven. Scholen kunnen dit dan in hun curriculum opnemen.

1.5 Ouders

Ouders zijn belangrijke "stakeholders" binnen onderwijs. Zij zijn - als het over onderwijs gaat - een belangrijke doelgroep. Wij denken dus dat het nodig is om voorstellen en ideeën af te toetsen bij deze groep. We zien ouders als partners in SOM.

21. Zo willen we maximaal inzetten op ouderbetrokkenheid via samenwerking met buurtwerkingen, sociale organisaties, economische organisaties...
22. De ouderbetrokkenheid kan in (lagere) scholen vergroot worden door buurtwerking in schoolgebouwen te laten plaatsvinden. Door samen te zitten in een ruimte ontstaat er een verbinding tussen ouders en de school. Ouderbetrokkenheid schuilt soms in heel kleine dingen: koffie in een klasruimte krijgen of maken, de leraarskamer overnemen voor een activiteit met de buurt... Indien de ouderraad enkel een vergadercultuur heeft, is de betrokkenheid van ouders veel kleiner.

1.6 Iedereen mee

Leuven moet de gelijkekansen-onderwijsstad van Vlaanderen zijn. Onderwijs is hier de ideale hefboom. “Iedereen mee” geldt ook voor het brede Leuvense onderwijslandschap. We willen schulden op school vermijden. De stad ondersteunt nu al scholen financieel waar veel ouders moeite hebben om de schoolfacturen te betalen. Deze armoedebestrijding op school gaan we uitbreiden. Tegelijk willen we met bijkomende ondersteunende maatregelen de schoolkosten drukken.

We willen de samenwerking tussen scholen en verenigingen stimuleren waar armen het woord nemen. Hiervoor werken we samen met ervaringsdeskundigen, zowel op het niveau van de school als op het niveau van het onderwijsbeleid.

23. We gaan resoluut voor kosteloos onderwijs voor elk kind in het Leuvense basisonderwijs. Elk kind krijgt elke dag gratis een gezonde warme maaltijd, geregeld gratis op schooluitstap en beschikt over gratis kwalitatief schoolmateriaal.
24. We blijven zwaar inzetten op het Buddy-project, waarbij honderden vrijwilligers jaarlijks aan duizenden leerlingen uit een kwetsbaar milieu huiswerkbegeleiding geven. Zo willen we nog meer leerlingen bereiken.
25. De kloof tussen kansarm en kansrijk werken we weg door bijvoorbeeld te investeren in een gezond ontbijt en/of warme maaltijd voor elke leerling. Ook hier kan een samenwerking tussen stad-school-ouder voor meer betrokkenheid en kansen zorgen. We bouwen welzijnsvoorzieningen uit op school in nauwe samenwerking met onder meer het OCMW.
26. We zetten in op de sensibilisering van de school, van de leerkracht, van de ouders, van de buurt rond de thematiek armoede, welzijn en diversiteit.
27. We bieden financiële, logistieke en inhoudelijke ondersteuning bij initiatieven en programma's rond burgerzin en diversiteit in de Leuvense scholen/onderwijsinstellingen.
28. We faciliteren en ondersteunen initiatieven die extra aandacht besteden aan het onthaal van (anderstalige) nieuwkomers, zowel kinderen als hun ouders (bv. lessen Nederlands voor ouders en kinderen).
29. We willen scholen inbedden in hun omgeving en brede context van buurt, bedrijven en culturele instellingen. Scholen zijn immers plaatsen van ontmoeting. Mensen leren er elkaar kennen, er ontstaan vriendschappen, kortom onderwijs zorgt voor verbinding en verbondenheid, in diversiteit.
30. We zetten verder in op welbevinden op school en stimuleren scholen om deel te nemen aan het antipestprogramma KiVa.
31. We blijven Jobspotters ondersteunen en uitbreiden. Met Jobspotters kunnen leerlingen uit de eerste graad secundair onderwijs van verschillende jobs proeven en zo ontdekken wat ze graag doen en wat ze moeten kunnen en kennen voor bepaalde jobs.
32. We geven kinderen een stem in het onderwijsbeleid van de stad en betrekken hen ook meer bij SOM. Naar analogie met de kinderklimaatraad, kunnen de leerlingen aanbevelingen verstrekken en advies geven aan het stadsbestuur.
33. We staan achter het principe van inclusief onderwijs, dat het Vlaamse M-decreet wil verwezenlijken. Alleen schieten de ondersteuning en begeleiding bij ouders, leerlingen, leerkrachten, scholen... schromelijk tekort. Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften hebben recht op de begeleiding die ze nodig hebben. De stad zal dan ook de nodige inspanningen doen om niet alleen de eigen scholen, maar ook het ganse onderwijsveld voldoende te ondersteunen, zeker als de Vlaamse ondersteuning niet volgt.

1.7 Duurzaamheid en gezondheid

We willen in het onderwijs veel aandacht besteden aan het aspect duurzaamheid in zijn vele betekenissen. Omdat het onderwijs de basis legt voor de zorg voor een gezond leefmilieu, de overschakeling naar een duurzaam economisch groeimodel en de kwaliteit van de leef-, leer- en werkomgeving van volgende generaties.

34. Samen met onderwijsinstellingen gaan we op zoek naar hoe de school(omgeving) kan evolueren naar een gezonde, aangename, duurzame leer- en leefomgeving. We bieden ondersteuning bij speelplaatsvernieuwing en initiatieven die bijdragen aan een ecologische school(omgeving). Onderwijs, veiligheid en mobiliteit zijn hier aandachtspunten. We initiëren en ondersteunen de uitbreiding van het aantal schoolstraten. Daarbij stimuleren we ouders en kinderen om het STOP-principe toe te passen en te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer naar de school te komen.
35. We blijven investeren in Groenplaats, waarmee scholen hun speelplaats kunnen vergroenen en openstellen voor de buurt. Kinderen voelen zich immers beter in een groene, gevarieerde buitenruimte, waar rustige en avontuurlijke plekken elkaar afwisselen.
36. We blijven de Klimaatscholen ondersteunen met een educatief aanbod. Binnen dat project spannen de scholen en hun leerlingen zich in om van Leuven een klimaatneutrale stad te maken.
37. We breiden het project rond verkeerseducatie 'Bewust op de Baan Beweeg ik' (BOBBI) verder uit. Dankzij BOBBI leren elk jaar meer dan 8.000 leerlingen uit het lager onderwijs zich veilig verplaatsen in het verkeer. Sinds 2002 organiseert de preventiedienst van de stad Leuven in samenwerking met de politie en de gemeenschapswachten een reeks van verkeerseducatieve activiteiten voor kinderen om hen op een veilige manier als fietser of voetganger aan het verkeer te laten deelnemen. Leerlingen nemen deel aan verkeerswandelingen, fietsvaardigheidsoefeningen, kennistestjes, dodehoekactieweek, fietscontroles, verkeerslessen, het mobiele verkeerspark, fietsexamens en een 'autoarme schoolveertiendaagse'.

1.8 Cultuur en onderwijs

De school is de plek bij uitstek waar elk kind kansen krijgt om kunst en cultuur te beleven. Ook hierin willen we een belangrijke rol spelen.

38. Samenwerking met de Leuvense culturele instellingen stimuleren en ondersteunen. Zo wordt er gedacht aan het opnieuw opzetten van een cultuurnetwerk. Daarmee willen we niet enkel met de school naar cultuur, maar cultuur ook de school binnenbrengen.

1.9 Vernieuwing en versterking verder uitbouwen

Tijdens de voorgaande legislaturen ontstonden er heel wat onderwijsgerelateerde initiatieven in Leuven. We willen vanuit een ondersteunende en faciliterende rol ten volle blijven inzetten op dit soort van onderwijsversterking en -vernieuwing in de brede zin.

Hierbij verwijzen we opnieuw naar SOM (zie eerder), maar ook naar de internationale school, Stroom, Kinderkuren, de Doe-boerderij in de Abdij van Park en andere onderwijsinitiatieven die in de stijgers staan. De MaakLeerPlek aan de Vaartkom willen we verder uitbouwen voor onderwijs.

De stad kan ook een duidelijke rol spelen als organisator en actor in bv. het deeltijds kunstonderwijs en in de stedelijke basisschool. Hier kunnen pedagogische vernieuwing en democratisering als basisprincipes voor onderwijs van de 21ste eeuw vooropgesteld en nagestreefd worden. Hier liggen duidelijke kansen om als stedelijk onderwijs voorloper in de noodzakelijke vernieuwing te zijn.

39. We blijven werk maken van 'Brede school', waarbij een school verankerd is in de buurt. We hebben bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen.
40. Stad Leuven kan inzetten op en investeren in lessen verbindingsvaardigheden, conflictbemiddeling bij leerlingen. Dit kan zorgen voor een verbindend schoolklimaat en een anti-geweldbeleid dat door leerlingen gedragen en toegepast wordt.
41. Streven naar de maximale ontwikkeling van de verschillende talenten binnen heterogene klassen. We moedigen klasdifferentiatie aan als mogelijke werkvorm om meer leeransen te bieden aan alle leerlingen, want verschillen tussen leerlingen zijn meer regel dan uitzondering. Daarbij is er ook aandacht voor competenties die voor de toekomst van de individuele leerlingen en de samenleving van groot belang zijn. Denk aan sociale, digitale, fysieke en

creatieve vaardigheden. De stad kan hierbij overleg tussen beroepsopleidingen en ondernemingen uitbouwen om volwaardige vormen van duaal leren te stimuleren.